

การจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 แบบการเรียนรู้เชิงรุก
ในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19)
ของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
Eaching Commercial and Business Lw 3 Course Active Learning (AL) Mdel
in the Situation of the Coronavirus Disease 2019 (Covid 19) Eidemic of
Law Students Chom Bueng Rajabhat University

ชดาทิพ ศุภสุวรรณ¹
Chadatip Suphasuwan

Received: 23 November 2023; Revised: 25 April 2024; Accepted: 27 April 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 แบบการเรียนรู้เชิงรุก 2) นำเสนอผลการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 แบบการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์แพร่ระบาดของ ไวรัสโคโรนา 2019 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและกึ่งทดลอง กลุ่มประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติและวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการเรียนรู้เชิงลึกโดยใช้ระบบออนไลน์มีขบวนการเลือกเนื้อหาที่มีสาระสำคัญในแต่ละบทเรียนที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอย่างลึกซึ้ง โดยมีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เข้าใจเนื่องจากได้ลงมือปฏิบัติจริง มากกว่าการท่องจำเพียงการเรียนรู้เชิงรุกทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 โดยผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองทั้งก่อนเข้าเรียนและขณะเรียนบนแพลตฟอร์มออนไลน์ การฝึกให้ผู้เรียนได้เขียนตอบข้อสอบแบบปัญหาอาทธารณหรือการเขียนตอบข้อสอบแบบ 3 ย่อหน้า 2) รูปแบบการเรียนรู้เชิงลึก โดยมีการวางหลักกฎหมาย วินิจฉัย และสรุป ตามหลักเกณฑ์ของการเขียนตอบข้อสอบกฎหมายเพื่อใช้ในการสอบกลางภาคและปลายภาคส่งผลโดยตรงต่อคะแนนสอบของผู้เรียนดีขึ้น การรักษาเวลาทั้งผู้เรียนและผู้สอน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่าง

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง; Faculty of Humanities and Social Sciences, Muban Chombueng Rajabhat University
Corresponding Author, E-mail: chadatip.su@gmail.com

ต่อเนื่องครอบคลุมเนื้อหาในรายวิชาอย่างครบถ้วนและนักเรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา กฎหมายทั้งการพูดโต้ตอบและการเขียน ทำให้ผู้เรียนได้ผลการเรียนรู้ครบทุกด้าน

องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้ ได้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ที่ไม่ปกติ จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย ชีวิตและทรัพย์สินของทุกคน หากแต่การเรียนการสอนในรายวิชากฎหมายพาณิชย์ธุรกิจ 3 ยังคงจะต้องดำเนินไปและนักเรียนได้รับความรู้ในเนื้อหาของวิชาอย่างครบถ้วนตามกรอบระยะเวลา โดยผู้สอนได้นำกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมาย; การเรียนรู้เชิงรุก; สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

Abstract

This study aims to (1) examine the effects of teaching commercial law and business using three active learning models. (2) Display the effects of teaching commercial law and business through three different interactive learning methods during the COVID-19 pandemic. The research methodology is quantitative and quasi-experimental. The study involves 29 third-year law students enrolled in the commercial and business law course in the first semester of the academic year 2022. Various tools such as management models, teaching plans, tests, assessments, and questionnaires are utilized. Data collected is analyzed using statistical methods and content analysis techniques.

The results of the study found that: 1) The online learning system for Commercial and Business Law 3 involves a thorough process of curating essential lesson content that demands a profound understanding from students. Through active learning, students not only memorize but also practice, leading to a better grasp of the subject matter. This approach significantly enhances the effectiveness of teaching and learning in the course. Students are encouraged to conduct research prior to classes and during their online studies. They are also trained to provide exam answers in the form of illustrative problems or concise three-paragraph responses. 2) The deep learning model is designed to ensure that the principles of law are effectively established, defined, and consolidated. It follows a set of guidelines for crafting responses to legal exams, which significantly impact students' performance in both midterm and final assessments. This approach not only saves time for students and teachers but also enables students to acquire comprehensive knowledge of the course material. Moreover, it fosters their proficiency in utilizing

legal language in both oral and written communication, ultimately leading to holistic learning outcomes.

The research findings have provided valuable insights into structuring teaching and learning during challenging situations caused by the spread of harmful viruses. Despite the impact on everyone's well-being and assets, it is crucial to ensure that the subject of Commercial Business Law 3 continues without interruption. Students acquire comprehensive knowledge within the designated timeframe as the instructor diligently implements an effective active learning management approach to maximize their learning outcomes.

Keywords: Management of Teaching and Learning of Law; Active Learning; Pandemic Spread of Coronavirus 2019

บทนำ

ในการเรียนรายวิชากฎหมายนั้นการท่องจำตัวบทเป็นเรื่องที่สำคัญเพื่อนำหลักกฎหมายมาใช้ปรับกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที หากแต่ผู้เรียนวิชากฎหมายจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาบทบัญญัติของกฎหมายอย่างถ่องแท้ด้วย เพราะนอกจากจะนำความรู้เพื่อใช้ในการเขียนตอบข้อสอบกฎหมายที่เป็นปัญหาอุทธรณ์หรือการเขียนตอบข้อสอบกฎหมายแบบ 3 ย่อหน้า ที่มีการวางตัวบทของกฎหมาย การปรับข้อเท็จจริงให้เข้ากับข้อสอบกฎหมาย และในย่อหน้าสุดท้ายเป็นการสรุปว่า เป็นเรื่องใดมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างไรและผลลัพธ์เป็นอย่างไรแล้ว ผู้เรียนจะต้องสามารถนำกฎหมายที่เรียนไปปรับใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องเกิดความยุติธรรมต่อทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นบุคคล องค์กรหรือผู้เกี่ยวข้อง จากประกาศของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เรื่อง มหาวิทยาลัยแห่งการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะการจัดการเรียนรู้แบบ MCRU : Active Learning 2) เพื่อจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ทั้งในระดับสาขาวิชา ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัย โดยมีเป้าหมาย 1) ภายในปีการศึกษา 2561 จะมีอาจารย์ที่จัดการเรียนรู้แบบ Active Learning คิดเป็นร้อยละ 70 ของอาจารย์ทั้งหมด 2) ภายในปีการศึกษา 2562 จะมีอาจารย์ที่จัดการเรียนรู้แบบ Active Learning คิดเป็นร้อยละ 95 ของอาจารย์ทั้งหมด (มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, 2562) จากประกาศดังกล่าวทำให้ผู้สอนต้องมีการปรับรูปแบบในการเรียนการสอนตามแบบของ Active Learning เพื่อให้เป็นไปตามแนวนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในรายวิชากฎหมายด้วย ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2561 ได้มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และยังคงแพร่กระจายอยู่จนถึงปัจจุบัน ทำให้การเรียนการสอนในรายวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 จะต้องปรับการเรียนการสอนจากเดิมที่เคยเรียนกันแต่เพียงในห้องเรียนเปลี่ยนเป็นรูปแบบออนไลน์

(Online) เพื่อความปลอดภัยของทุกภาคส่วน และเป็นการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสดังกล่าว มีการนำรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้ผู้เรียนได้ประโยชน์อย่างสูงสุด

ในช่วงเริ่มแรกของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มเมื่อปลายปี พ.ศ. 2561 และจนถึงขณะปัจจุบัน ค.ศ. 2021 (พ.ศ. 2564) ยังคงมีการแพร่กระจายของโรคดังกล่าว อันเป็นเหตุที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในรายวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 ผู้สอนและผู้เรียนได้ดำเนินการร่วมกันปรับเปลี่ยนการเรียนรูปแบบออนไลน์ (Online) ซึ่งมีความแตกต่างไปจากเดิมที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เคยมีอยู่ในห้องเรียนทั้งหมดทุกคน ที่ผู้เรียนและผู้สอนสามารถที่จะสอบถาม พูดคุย ได้ต่อกันโดยเปิดเผยในข้อกฎหมายที่เป็นศาสตร์เฉพาะทางวิชาชีพ เกิดประโยชน์ต่อผู้สอบถามและเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนทุกคน ผู้เรียนได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในทางกฎหมาย ผู้สอนสามารถสังเกตพฤติกรรมกรเรียน ความสนใจใฝ่เรียนรู้ บุคลิกภาพ การแต่งกาย ความพร้อมในการเรียนวิชากฎหมาย การตรวจแบบฝึกหัดพร้อมคำแนะนำเพื่อการปรับแก้ไขให้ถูกต้อง การเขียนตอบปัญหาอุทธรณ์ ซึ่งใช้ในการสอบกลางภาคและปลายภาค ภายหลังเกิดการแพร่กระจายของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ซึ่งมีการแพร่กระจายของเชื้อโรคออกเป็นวงกว้าง เกิดอาการเจ็บป่วยรุนแรงและอาจอันตรายถึงชีวิตได้เพื่อเป็นการป้องกันและลดปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 จึงได้เปลี่ยนเป็นรูปแบบออนไลน์ (Online) เพื่อให้การเรียนการสอนยังคงดำเนินต่อไป แม้การพบกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนแตกต่างไปจากเดิม โดยได้พบเห็นผู้เรียนในส่วนเฉพาะของใบหน้า ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ (Computer) โทรศัพท์มือถือ (mobile phone) หรือไอแพด (iPad) เพื่อให้การเรียนการสอนในรายวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน

งานวิจัยนี้จะนำเสนอผลการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning (AL) ซึ่งเป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ที่มีกระบวนการหลากหลาย ทั้งด้านการออกแบบกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด ผ่านการตั้งคำถาม ตั้งโจทย์ปัญหา มอบหมายหัวข้อค้นคว้า การนำเสนอ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยผู้สอนเป็นเพียงโค้ช (coach) ผู้ช่วยแนะนำในการจัดการเรียนการสอน มาดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในรายวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 ในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของนักศึกษาศาสาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 แบบการเรียนรู้เชิงรุก
2. เพื่อนำเสนอผลการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 แบบการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์แพร่ระบาดของ ไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตประชากรที่ศึกษา

นักศึกษาสาขานิติศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เท่านั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการสอน ในรายวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 ในภาคเรียนที่ 2/2565

2.2 แบบประเมินความพึงพอใจ ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ได้สร้างเครื่องมือในการประเมิน 3 ขั้นตอน สถานภาพของผู้เรียน แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ และแบบสัมภาษณ์

3. การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

3.1 ผู้สอนใช้ช่องทางไลน์ (Line) กลุ่มกฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 โดยติดต่อผู้เรียนก่อนชั่วโมงสอนจริงอย่างน้อย 2-3 วันเพื่อส่งข้อมูลเอกสารประกอบการสอนไฟล์เวิร์ด (Fine word) เพื่อให้ผู้เรียนอ่านก่อนถึงชั่วโมงที่มีการเรียนจริง และเตรียมคำถามหากมีข้อสงสัยทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน

3.2 ในชั่วโมงเรียนตามตาราง ผู้สอนส่งลิงค์ (Link) สัญญาโดยใช้กูเกิล มีท (Google Meet) นำเข้าสู่บทเรียนด้วยเกมวงล้อที่มีชื่อผู้เรียนทุกคน เกมทายคำ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบทเรียนในรายวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 ที่ผู้สอนได้ส่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาล่วงหน้า เมื่อวงล้อตกลงชื่อผู้เรียนคนใด บุคคลนั้นเป็นผู้ตอบ หากไม่ต้องการตอบสามารถโยนไปให้เพื่อนคนอื่นตอบแทนได้ ผู้ที่ตอบปัญหาได้อย่างถูกต้องครบถ้วน จะได้รับคะแนนสะสม 1-2 คะแนนตามความยากง่ายของคำถาม

3.3 ผู้สอนอธิบาย ตามหลักกฎหมายว่าด้วยหุ้นส่วน บริษัท ประกันภัย และตัวเงิน ตามมาตราหลัก องค์ประกอบสำคัญของแต่ละมาตรา การยกตัวอย่าง คือ คำพิพากษาศาลฎีกาที่เคยตัดสินมาแล้ว

3.4 อธิบายมาตราที่เกี่ยวข้อง ช้อยกเว้น และอายุความในการฟ้องคดี

3.5 มีการสุ่มผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่จะได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาและสรุปประเด็นโดยการวิเคราะห์หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มาตราใดที่ผู้พิพากษาศาลฎีกานำมาพิจารณาตัดสินคดี ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจในกฎหมายให้ครบถ้วน อาจแสดงความคิดเห็นแตกต่างจากคำพิพากษาศาลฎีกาได้ เนื่องจากวันเวลา สถานการณ์ และความจำเป็นในสถานะที่เป็นปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป

3.6 จับคู่ผู้เรียน 2 คน เพื่อเขียนตอบกฎหมายในแบบปัญหาอุทธรณ์ เป็นการเขียนตอบข้อสอบกฎหมาย แบบสามย่อหน้า คือย่อหน้าแรก ต้องวางหลักกฎหมาย มาตราที่เกี่ยวข้อง ย่อหน้าที่สองวินิจฉัยปรับข้อเท็จจริงให้เข้ากับข้อกฎหมาย และย่อหน้าสุดท้าย สรุป สิ่งที่ถาม พร้อมข้อกฎหมายเพียงเล็กน้อย

3.7 แบ่งกลุ่มผู้เรียนกลุ่มย่อย 3-5 คน มีการแบ่งหน้าที่ ตำแหน่ง คำนาคำพิพากษาของศาลฎีกานอกจากที่ปรากฏ ในเอกสารประกอบการสอน ค้นหาคำพิพากษาปีหลังสุด มีการวางหลักกฎหมายในเรื่องที่ศึกษาไว้อย่างไรบ้าง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับบทเรียน ร่วมกันวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นของข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย อภิปรายในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ นำเสนอ และตอบข้อซักถามจากกลุ่มอื่น ๆ

3.8 ผู้สอนยกตัวอย่าง ประสบการณ์จริงในการดำเนินคดีในศาล หรือจากการปฏิบัติที่ต้องประสานความร่วมมือกับส่วนราชการในหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.9 ผู้เรียนผู้สอนร่วมกันวิเคราะห์ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันจากสื่อโซเชียล (Social) เช่น บริษัท Forex กับบริษัท Forex-3D เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดในเรื่องการตั้งชื่อบริษัท ห้ามมิให้มีชื่อซ้ำกัน ซึ่งบริษัท Forex-3D มีการโฆษณาชักชวนลงทุน เสนอผลตอบแทนสูงสุดท้ายหยุดจ่ายเงินปันผลถอนเงินทุนและกำไรคืนไม่ได้ พบว่ามีผู้เสียหายกว่าเก้าพันคน เกิดความเสียหายเกือบ 2,500 ล้านบาท

3.10 การสอบถามปัญหา ในระหว่างเรียน และหลังเรียน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จากข้อเท็จจริงที่ผู้เรียนเคยประสบมา ผู้สอนเพิ่มเติมในข้อกฎหมาย

3.11 การทำแบบฝึกหัดท้ายบทแบบอัตโนมัติ เพื่อฝึกการเขียน และการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบ ในส่วนของแบบฝึกหัดท้ายบทแบ่งเป็นสามประเภท คือแบบเขียนตอบแบบบรรยายทั่วไป เป็นแบบความจำ แบบคำถามปลายเปิด และการเขียนตอบข้อสอบกฎหมายแบบปัญหาอุทธรณ์ หรือการตอบข้อสอบแบบ 3 ย่อหน้า

3.12 การวัดและการประเมินผล มีสามประเภท แบบบรรยายทั่วไปในรูปแบบของความจำ แบบคำถามปลายเปิด และการเขียนตอบข้อสอบกฎหมายแบบปัญหาอุทธรณ์หรือการตอบข้อสอบแบบ 3 ย่อหน้า

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 แบบการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ผู้วิจัยสามารถตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศหญิงชายจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 55.18 และเป็นเพศชายจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 44.82

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 แบบการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งมีผลค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

รายการ	ระดับผลสัมฤทธิ์ของ การจัดการเรียนการสอน		
	X̄	S.D.	แปลผล
1. เลือกเนื้อหาที่มีสาระสำคัญ			
1.1 กิจกรรมมีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาของวิชากฎหมายที่เรียน	4.59	0.83	มากที่สุด
1.2 กิจกรรมมีส่วนทำให้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของกฎหมายได้ง่ายขึ้น	4.55	0.69	มากที่สุด
1.3 ผู้สอนมีส่วนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน	4.76	0.51	มากที่สุด
1.4 ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของกฎหมายได้ดีขึ้น	4.93	0.26	มากที่สุด
1.5 เนื้อหามีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน	4.52	0.63	มากที่สุด
2. กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้			
2.1 ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในกฎหมายพื้นฐาน ทฤษฎีกฎหมาย และแนวคำวินิจฉัยของศาล	4.90	0.31	มากที่สุด
2.2 ผู้เรียนสามารถตีความกฎหมายและนำหลักกฎหมายไปปรับใช้กับข้อเท็จจริงได้	4.59	0.57	มากที่สุด
2.3 ผู้เรียนสามารถยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และยอมรับ	4.45	0.69	มากที่สุด
2.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเขียนในทางกฎหมายได้	4.52	0.63	มากที่สุด
2.5 ผู้เรียนสามารถสื่อสารและนำเสนอ ตั้งคำถามและตอบคำถามให้บุคคลเข้าใจได้	4.52	0.63	มากที่สุด
3. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้			
3.1 การใช้กิจกรรม เช่น การใช้เกมส์ต่าง ๆ ก่อนเข้าสู่เนื้อหามีความน่าสนใจ	4.59	0.68	มากที่สุด
3.2 การออกแบบกิจกรรมสอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหาของกฎหมายที่เรียนในแต่ละบท	4.70	0.54	มากที่สุด
3.3 สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการนำเสนอ งานมีความเหมาะสม	4.76	0.44	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลาและการแบ่งกลุ่ม	4.66	0.48	มากที่สุด
3.5 สามารถนำไปปรับใช้กับการทำแบบฝึกหัดท้ายบท การสอบกลางภาคและสอบปลายภาค	4.86	0.35	มากที่สุด
4. ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้			
4.1 ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ	4.86	0.35	มากที่สุด
4.2 ผู้สอนมีความตรงต่อเวลา เข้าสอนอย่างสม่ำเสมอ	4.86	0.35	มากที่สุด
4.3 ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและกิจกรรมเข้าใจได้ง่าย	4.59	0.57	มากที่สุด
4.4 ผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศในห้องเรียนได้น่าสนใจ	4.59	0.57	มากที่สุด
4.5 สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการนำเสนอมีความเหมาะสม	4.56	0.51	มากที่สุด

รายการ	ระดับผลสัมฤทธิ์ของ การจัดการเรียนการสอน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. สะท้อนกลับ			
5.1 กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของ กฎหมายเพิ่มมากขึ้น	4.69	0.47	มากที่สุด
5.2 กิจกรรมการเรียนการสอนฝึกให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วย ตนเอง	4.90	0.31	มากที่สุด
5.3 กิจกรรมการเรียนการสอนฝึกให้ผู้เรียนกล้าพูดกล้าแสดงออก	4.97	0.19	มากที่สุด
5.4 กิจกรรมการเรียนการสอนฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบการ ทำงานรวมเป็นทีม	4.83	0.47	มากที่สุด
5.5 กิจกรรมการเรียนการสอนฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และ แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง	4.66	0.36	มากที่สุด
ภาพรวม	4.70	0.54	มากที่สุด

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3
แบบการเรียนรู้เชิงรุก

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือแนะนำการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้เชิงรุกหรือ
Active Learning (AL)

ในส่วนของข้อคิดเห็นส่วนใหญ่ เป็นกรณีเกี่ยวกับสัญญาณอินเทอร์เน็ตภายในมหาวิทยาลัยที่ยังส่งสัญญาณไปไม่ได้ไม่ครอบคลุมถึงหอพักนักศึกษาที่ผู้เรียนพักอาศัยเพื่อใช้เรียนในระบบออนไลน์ บ้านที่พักอาศัยของผู้เรียนอยู่ห่างไกลสัญญาณอินเทอร์เน็ต มีความขัดข้องของสัญญาณระหว่างเรียน ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อชั่วโมงของอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ (Mobile Phone) หน้าจอมีขนาดเล็กยากต่อการอ่านเอกสารที่ผู้สอนส่งไว้ในช่องทางสื่อสารออนไลน์ (Online) จากตัวอย่างคำถาม 5 ด้าน ดังนี้

1. เลือกเนื้อหาที่มีสาระสำคัญ พบว่า การเรียนกฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 ควรศึกษาและให้ความสำคัญกับ ตัวอย่างคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของกฎหมายได้ดีขึ้น ส่วน N7 ให้ความสำคัญกับลักษณะสำคัญของกฎหมายการแยกองค์ประกอบของกฎหมาย ส่วน N10 ให้ข้อมูลว่าทุกส่วนมีความสำคัญเท่ากันทั้งตัวบทของกฎหมาย ทัศนียภาพกฎหมายและตัวอย่างประกอบ รวมถึงตัวอย่างจากคำพิพากษาศาลฎีกา

2. กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ พบว่า เอกสารไฟล์เวิร์ด (Fine word) ที่ผู้สอนจัดส่งไว้ในทางไลน์ (Line) ก่อนมีการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาทำความเข้าใจส่วนหนึ่งและเมื่อถึงชั่วโมงเรียนจะเพิ่มความเข้าใจขึ้นและเห็นความสำคัญของกฎหมาย มีข้อสงสัยจัดเตรียมคำถามไว้ บางครั้งมีข้อเท็จจริงตามสื่อต่าง ๆ สามารถสอบถามในชั้นเรียนได้ มองเห็นคุณค่าบทบัญญัติของกฎหมาย แต่ N5 และ N10 ให้ข้อมูลว่าไม่ค่อยได้อ่านเอกสารเนื่องจากมีเนื้อหามากอ่านในโทรศัพท์

ตัวเล็ก รอสรุบในชั่วโมงเรียนจากพาวเวอร์พอยต์ (Power Point) ที่ผู้สอนได้นำเสนอในชั่วโมงเรียน เข้าใจได้ง่ายกว่า

3. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ๑ ประโยชน์ที่ได้คือ ได้ทักษะในการเขียนตอบวิชากฎหมายแบบปัญหาอุทธรณ์หรือการเขียนตอบข้อสอบแบบ 3 ย่อหน้าเพื่อใช้สอบกลางภาคและสอบปลายภาค N1, N2, N8 ให้ข้อมูลว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทำให้ได้คะแนนเก็บสะสมเพิ่มมากขึ้น

4. ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ พบว่า สิ่งที่สำคัญอันดับแรกคือการตรงต่อเวลาและความสม่ำเสมอในการสอนของอาจารย์ทำให้ผู้เรียนได้ประโยชน์ ควบคุมเวลาให้อยู่ภายในกำหนดได้เต็มที่ ไม่ขาดสอนโดยไม่จำเป็น การสอนชัดเจนให้ในภายหลัง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องครอบคลุมเนื้อหาในรายวิชาได้อย่างครบถ้วน สำหรับ N7, N8 ให้ข้อมูลว่าควรต้องตรงเวลาทั้งสองฝ่ายจะได้ควบคุมเวลาให้อยู่ในช่วงเวลาของรายวิชาและไม่กระทบกับการเรียนวิชาต่อไป

5. สะท้อนกลับ พบว่า ได้ฝึกให้ผู้เรียนกล้าพูดกล้าแสดงออกในทางกฎหมายมากขึ้นมีความมั่นใจในการถาม หรือตอบทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพราะมีความรู้จากที่ได้ศึกษามาแล้ว สำหรับ N4, N5 ให้ข้อมูลว่าสามารถนำภาษากฎหมายมาใช้ในการพูดโต้ตอบและเขียนภาษากฎหมายได้ดีขึ้น และในบางครั้งได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางกฎหมายกับเพื่อน ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning (AL) ที่ส่งผลต่อผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ในเนื้อหาของกฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 การมอบหมายงาน การค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง การจับคู่เพื่อค้นหาข้อมูลในการเขียนอธิบายปัญหาอุทธรณ์ การแบ่งกลุ่มย่อย การนำเสนอให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและสิ่งที่ผู้เรียนได้รับสะท้อนออกมาเป็นความรู้ที่ได้ค้นคว้าด้วยตนเองมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน เกิดความมั่นใจในความรู้ทางกฎหมายสามารถนำภาษากฎหมายมาใช้ในการพูดโต้ตอบและเขียนภาษากฎหมายได้ดีขึ้น

นอกจากนี้ในการนำเสนอการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 ในรูปแบบของการเรียนรู้เชิงรุกหรือ Active Learning (AL) ในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) เพื่อลดการแพร่ระบาด เพื่อความปลอดภัยของทุกฝ่าย การนำช่องทางออนไลน์ (Online) มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนยังคงดำเนินการต่อเนื่องไม่ขาดตอน การที่ผู้สอนได้จัดการเรียนรู้เชิงรุกหรือ Active Learning (AL) โดยการเลือกเนื้อหาที่มีสาระสำคัญทางกฎหมายที่ผู้เรียนควรทราบ มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ข้อกฎหมายในรายวิชา กฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 อันเป็นส่วนสำคัญ ที่ผู้เรียนจะต้องรู้และเข้าใจนำไปใช้ได้จริง ได้มีการออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกฎหมายและการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม มีการดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอตรงต่อเวลาทำให้บังเกิดผลต่อผู้เรียนได้รับความรู้ทางกฎหมายมีความมั่นใจ มีความกล้าพูด กล้าแสดงออกทางกฎหมายที่ถูกต้อง

สอดคล้องกับการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลของซ้องนาง วิพูนพงษ์ (2564) พบว่า วิกฤติโรคระบาดโควิด 19 ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องปรับตัวโดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนการสอนวิชากฎหมาย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความแตกต่างในด้านความพร้อมของอุปกรณ์สื่อสารที่จำเป็นต้องใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนซึ่งมีผู้เรียนจำนวนมาก ส่งผลให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องทำความตกลงร่วมกัน เพื่อพยายามจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือระบบบริหารจัดการการเรียนการสอนที่มีความสะดวก เข้าใจง่ายและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ นอกจากนี้เรื่องของเครื่องมืออุปกรณ์แล้ว ผู้สอนยังต้องคำนึงถึงการปรับแผนการสอน เพื่อเปลี่ยนวิธีการให้เข้ามาสู่การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลในระบบออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อตอบสนองผู้เรียนและสามารถวัดผลการเรียนรู้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ บทความวิชาการนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกระบวนการปรับตัวของผู้สอนและผู้เรียนในการศึกษาวิชากฎหมาย ในช่วงของการแพร่ระบาดของไวรัส โดยบทความจะนำเสนอถึงปัญหาและ อุปสรรค ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์และระบบบริหารจัดการการเรียนการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนตกลงเลือกใช้ร่วมกัน รวมถึงการปรับเปลี่ยนแผนและกระบวนการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนออนไลน์วิชากฎหมายในยุคดิจิทัลเพื่อให้สื่อสารไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในอนาคต

ส่วนรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ของ ภัทรา ภูษิตรัตนวลี และคณะ (2560) พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก มี 4 องค์ประกอบ คือ หลักสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ขั้นตอน ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ได้จากการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกใน วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ และ ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารคณาจารย์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ 2) พัฒนาคณาจารย์ที่สมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 3) สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับ คณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ และ 4) ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้

ส่วนการพัฒนาแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ ร่วมกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูสังคมศึกษา สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู (A Development of Instructional Activities Model Based on Constructivist Theory and Active -) (2558) ของเพ็ญพนา พ่วงแพ (2561) พบว่า การพัฒนาแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูสังคมศึกษา สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู และผลการใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะครูสังคมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และนักศึกษาวิชาชีพครูมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

(The objectives of this) สำหรับแนวทางการสอนวิชากฎหมายในชีวิตประจำวันที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (The Teaching Guideline for Law in Daily Life : Subject Based on Students-Centered Classroom) ของชาคริต ชันนาโพธิ์ (2556) กล่าวว่า ด้านการเรียนการสอน นิสิตควรเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นกิจกรรมการสอนจนถึงขั้นสรุปกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการสอน นิสิตควรเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองโดยผู้สอนเป็นผู้คอยกำกับดูแล ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาในการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การปรับปรุงชิ้นงาน และเป็นผู้ควบคุมเวลาในแต่ละขั้นตอน ตลอดจนให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม และทักษะการทำงานของนิสิต โดยได้ออกแบบกิจกรรมที่ให้นิสิตได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อกลุ่ม ได้ร่วมวางแผน ได้อภิปราย ได้ผลิตชิ้นงานร่วมกัน และได้ประเมินชิ้นงานของตนเอง ในการเรียนการสอนแต่ละเรื่องควรใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธีประกอบกัน ดังนั้นวิธีที่เหมาะสมกับบทเรียนในวิชากฎหมายในชีวิตประจำวัน ได้แก่ 5 วิธี คือ การเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรม jigsaw การสอนแบบวิเคราะห์ การสอนโดยใช้คำถาม การอภิปรายแบบกลุ่มย่อยและทั้งชั้น การเรียนแบบประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 แบบการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning (AL) ในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สอดคล้องกับทฤษฎีของเดวิด คอลบ์ (2559) ในส่วนของ (2) ผสมผสานสไตล์ (Eclectic Style) คือ มีเหตุผลของแนวคิด และแนวคิดมีความสำคัญมากกว่าคน คนเหล่านี้ต้องการคำอธิบายที่ชัดเจนแทนที่จะเป็นโอกาสที่ปฏิบัติได้จริง พวกเขาเข้าใจในข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและจัดระเบียบในรูปแบบที่ชัดเจนและมีเหตุผล ผู้คนในรูปแบบการเรียนรู้ประเภทนี้ต้องการข้อมูลที่ชัดเจนดี พวกเขาสามารถจัดรูปแบบข้อมูลที่ได้รับอย่างมีเหตุผล และยังสอดคล้องกับรูปแบบวงจรการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 Learning cycle model) บายบี (Bybee) ทั้ง 5 ขั้นตอน คือ 1) สร้างความสนใจ (Engagement) เป็นขั้นนำสู่บทเรียนโดยการทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน พร้อมทั้งกระตุ้นความสนใจเพื่อนำไปสู่การกำหนดปัญหาที่ต้องการ 2) ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) เป็นขั้นการตั้งสมมติฐานจากปัญหาที่ต้องการศึกษา ออกแบบการรวบรวมข้อมูลและปฏิบัติการเพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งวิธีการตรวจสอบอาจทำได้หลายวิธี เช่น ทำการทดลองทำกิจกรรม การศึกษาหาข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงหรือจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ 3) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) เป็นขั้นวิเคราะห์และสื่อความหมายข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ นำมาสู่การสรุปผลโดยเมื่อได้ข้อมูลอย่างเพียงพอจากการสำรวจตรวจสอบแล้วจึงนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์แปลผล สรุปผล และนำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบต่าง ๆ 4) ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) เป็นขั้นการนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิม หรือนำแบบจำลองหรือข้อสรุปที่ได้ไปเพื่อนำไปใช้อธิบายสถานการณ์หรือเหตุการณ์อื่นก่อให้เกิดประเด็นปัญหาที่ต้องการสำรวจตรวจสอบต่อไปเกิดเป็นกระบวนการต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ (5) ขั้นประเมิน (Evaluation) เป็นขั้นการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงซึ่งจะแทรกอยู่ในแต่ละขั้นเป็นการ

ประเมินการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่าผู้เรียนมีความรู้อะไรบ้างอย่างไรและมากน้อยเพียงใด จากนั้นจะนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในเรื่องอื่น ๆ

องค์ความรู้ใหม่

การจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 แบบการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning (AL) ให้ประสบผลสำเร็จในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) เป็นการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ที่ต่างจากเดิม เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิต เพื่อให้การเรียนการสอนในรายวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและผู้เรียนได้รับความรู้ในเนื้อหาของวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 อย่างครบถ้วนตามกรอบระยะเวลาของการเรียนการสอน มีความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสทั้งของผู้เรียนและผู้สอน โดยผู้สอนได้นำกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้เชิงรุกหรือ Active Learning (AL) เพื่อให้ผู้เรียนในรายวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 ได้รับประโยชน์สูงสุด โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพ 1 องค์ความรู้จากงานวิจัย

สรุปและข้อเสนอแนะ

การจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 แบบการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning (AL) มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของ MCRU : AL ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เรื่องมหาวิทยาลัยแห่งการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 โดยผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองทั้งก่อนเข้าเรียนและขณะเรียนบนแพลตฟอร์มออนไลน์ (platform online) การฝึกให้ผู้เรียนได้เขียนตอบข้อสอบแบบปัญหาอุทธรณ์หรือการเขียนตอบข้อสอบแบบ 3 ย่อหน้า เพื่อใช้ในการสอบกลางภาคและปลายภาคส่งผลโดยตรงต่อคะแนนสอบของผู้เรียนดีขึ้น การรักษาเวลาทั้งผู้เรียนและผู้สอน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างต่อเนื่องครอบคลุมเนื้อหาในรายวิชาอย่างครบถ้วนและผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการให้

ภาษากฎหมายทั้งการพูดโต้ตอบและการเขียนภาษากฎหมาย ที่ทำให้ผู้เรียนได้ผลการเรียนรู้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน ตามหลักเกณฑ์ในการจัดการเรียนรู้ MCRU : AL

การจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ 3 แบบการเรียนรู้เชิงรุกในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีข้อที่ควรพัฒนาดังนี้

1. ในส่วนของหน่วยงานคือระบบอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยที่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของมหาวิทยาลัย อันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ จึงควรได้รับการแก้ไขจากสถานศึกษาต่อไป

2. ในส่วนของบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการรับส่งสื่อสารที่ผู้เรียนบางคนมีเพียงโทรศัพท์มือถือ (Mobile Phone) มีหน้าจอขนาดเล็ก ทำให้เกิดความยากลำบากเข้าถึงการเรียนการสอนได้อย่างครบถ้วน ซึ่งการพัฒนานั้นไม่สามารถจะทำได้เต็มที่เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจของครอบครัวของผู้เรียน แต่การเรียนในระบบออนไลน์ (online) เป็นส่วนที่สำคัญที่ทำให้การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ลดน้อยลง และสามารถทำสถานการณ์การเรียนการสอนกลับเข้ามาในสภาวะใกล้เคียงกับการเรียนการสอนแบบปกติหรืออยู่ในภาวะของการเรียนการสอนของความปกติใหม่ (new normal)

3. ในส่วนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ แบบการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning (AL) สามารถนำไปใช้กับการเรียนการสอนในรายวิชากฎหมายอื่นได้

เอกสารอ้างอิง

- ช้องนาง วิพุทธานุพงษ์. (2564). การเรียนการสอนกฎหมายในยุคดิจิทัล. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีประทุม. สืบค้นเมื่อ มีนาคม 20 2566. เข้าถึงได้จาก <https://shorturl.asia/u82Hf>
- ชาคริต ชันนาโพธิ์. (2556). แนวทางการสอนวิชากฎหมายในชีวิตประจำวันเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 32(4), 110-117
- เดวิด คอลบ. (2559). วงจรการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2566. เข้าถึงได้จาก <http://mededtweet.blogspot.com/2017/05/kolbs-experiential-learning-cycle.html>
- เพ็ญพอน พวงแพ. (2561). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวคิด การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูสังคมศึกษา สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภัทรา ภูจิตรัตนาวลี, ประทีป จินจี้ และชุลีกร ยิ้มสุด. (2560). รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 10(1), 151-158.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. (2562). ประกาศเรื่องมหาวิทยาลัยแห่งการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ประกาศเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2560. สืบค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2567. เข้าถึงได้จาก http://202.29.37.14/~alc/news.php?n_id=TVRJPQ==